

Høringsinnspill til Næringskomiteen – statsbudsjettet 2021

I omstillingen av Norge har innovasjonsselskapene en helt sentral rolle. Sammen bygger vi sterke innovasjonsmiljøer hvor gründere, etablert næringsliv, forskning og kapital møtes for å utvikle fremtidens næringsliv. Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge - FIN - er en bransjeforening i Abelia med medlemmer som jobber med inkubasjon, klyngeutvikling, kommersialisering fra forskning og tidligfasekapital.

Overordnet

FIN mener at regjeringen skal berømmes for å legge frem et budsjettforslag hvor det satses på internasjonalt samarbeid og eksport. Deltakelse i europeiske samarbeidsprogram sammen med tiltak for eksportfremme, vil kunne ha stor betydning for utvikling av det nye norske næringslivet som i fremtiden skaper arbeidsplasser og eksporterer varer og tjenester som vi skal leve av i omstillingen av Norge.

Tilsvarende viktig som å satse på eksport, er å stimulere til at norsk næringsliv utvikler produkter og tjenester som *kan* eksporteres. Et faresignal i tiden er at innovasjonstakten er i ferd med å reduseres. Innovasjonsselskapene merker dette svært godt da de jobber med å få frem det nye næringslivet hver eneste dag. Budsjettforslaget stimulerer ikke i tilstrekkelig grad til økt innovasjonstakt innen eksisterende ordninger i tidligfase som har vist seg å ha en god effekt på arbeidsplasser over hele landet.

Det er positivt at regjeringen vil ta opp arbeidet med virkemiddelgjennomgangen.

FIN mener at dette bør gis høyeste prioritet, da det haster å få etablert et rammeverk hvor de ulike aktørene og ordningene samspiller bedre, hvor det er en tydeligere rollefordeling mellom virkemiddelapparatet og aktører som innovasjonsselskaper, og hvor man får mer næringsaktivitet og eksport ut av hver krone investert inn.

Kap. 924 Internasjonal samarbeid og utviklingsprogrammer

FIN vil understreke at det er særdeles viktig at Norge prioriterer deltakelse i europeiske samarbeidsprogram som Horisont Europa, COSME og Digital Europe Programme. Vi vil også understreke betydningen av deltakelse i Invest EU og spesifikt programmene for egenkapital gjennom mellomledd som fond. Dersom Norge ikke deltar i dette, vil man ta bort en viktig kilde til kapital, og dermed gjøre det vanskeligere for norske profesjonelle eiermiljøer og det norske økosystemet å konkurrere med europeiske selskaper og fond.

Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak, post 70 Eksportfremmetiltak

FIN synes det er svært positivt at det satses sterkere på eksportfremmetiltak. I det videre arbeidet med eksportbehandlingsplanen, vil det være behov for å gjøre endringer i virkemiddelapparatet, slik at eksport i større grad ses i sammenheng med skalering, internasjonalisering og venture-investeringer. Klyngenes rolle som fasilitator må utnyttes ytterligere, og "Team Norway" må koordineres ved at det må være en tydelig og definert rolle mellom klyngene, virkemiddelapparatet og utenriktjenesten.

Kap. 2421 Innovasjon Norge, post 71 Innovative næringsmiljøer

FIN er helt enig i at en god oppfølging av revidert klyngeprogram og delprogrammet for modne klynger gis høy prioritet i 2021. Vi er også svært positive til at klyngene gis flere internasjonale

oppgaver knyttet til eksportnæringene. Regjeringen har foreslått en bevilgning til delprogram for modne klynger på 20 mill. kr. for 2021. FIN mener at dette er en sum som ikke samsvarer med de oppgavene de modne klyngene er ment og i stand til å ta i norsk eksportsammenheng. Når vi vet at klyngene er effektive virkemidler og aktører for rask omstilling i industrier som enten er utsatt for nedskalering, eller som har behov for oppskalering, er dette et verktøy for omstilling som Norge har sterkt behov for det kommende året. FIN har spilt inn som forslag til statsbudsjettet 2021 at bevilgningen til delprogram for modne klynger bør være på 150 mill. kr. For å være i stand til å starte opp programmet på en hensiktsmessig måte kan ikke bevilgningen være lavere enn 50 mill. kr.

Kap. 2426 Siva SF, post 71 – Tilskudd til testfasiliteter (Norsk katapult)

FIN synes det er positivt at katapultordningen trappes opp ved at den er en del av Grønn plattform, hvor virkemiddelet ses i sammenheng med etablerte ordninger hos Innovasjon Norge og Forskningsrådet. Sammenlignet med satsingen på lignende testfasiliteter andre steder i Europa, er likevel 138,5 mill. kr. beskjedent. Norge er i en posisjon hvor vi har svært gode muligheter til å lede an i omstilling og utvikling av det nye næringslivet. Dersom vi ikke trapper opp satsingen, investerer i infrastruktur og gir næringslivet tilgang til testfasiliteter og mulighet til å kvalifisere seg som leverandør i eksisterende og nye verdikjeder, vil vi miste posisjon hvor vi har konkurransefortrinn. Eks. flytende havvind og grønn skipsfart. FIN ber Stortinget anmode regjeringen om å legge frem en opptrappingsplan for Norsk katapult innen prioriterte områder senest ved fremleggelsen av statsbudsjettet for 2022.

Kap. 920 Norges forskningsråd, post 50 – Tilskudd til næringsrettet forskning

Regjeringen har iverksatt en større gjennomgang hvor det ses nærmere på hvordan Norge kan kommersialisere mer fra offentlig finansiert forskning. FIN vil understreke at vi støtter det overordnede målet om at flere resultater fra offentlig finansierte forskningsinstitusjoner kommer til nytte og skaper verdier i samfunnet. Vi synes også det er positivt at NFD og KD vil samarbeide med andre relevante departement i det videre arbeidet, hvor det skal ses på TTOenes rolle, insentiver og virkemidler for kommersialisering.

FORNY-programmet er i endring. Det er det vesentligste virkemiddelet TTOene benytter til å delfinansiere framdrift i kommersialiseringsprosjektene. Innordningen av programmet har vært en kritisk suksessfaktor for at TTOene skal lykkes med sin oppgave, dvs. å overføre eierinstitusjonenes FoU-resultater til eksisterende eller nye bedrifter i form av en lisens- eller salgsvtale på markedsmessige vilkår. Når FORNY-programmet endres, er vi i en situasjon hvor midler til fleksibel tidligfase-finansiering tas ut av programmet fra og med 2022. Dette er en finansiering som er helt avgjørende for å sikre effektiv prosjektfremdrift slik at TTOene raskt kan avklare hvordan innovasjonene best mulig kan komme samfunnet til nytte. Dersom det ikke etableres en erstatter for tidligfasefinansieringen, vil dette gå utover hva forskningsinstitusjonene og TTOene i fellesskap får ut av kommersialiseringsvirksomheten, og videre sterkt redusere antall gode prosjekt som utvikles videre mot realisering. FIN ber om at Stortinget anmoder regjeringen om å legge frem en modell som ivaretar fleksibel tidligfase-finansiering til prosjektene TTOene arbeider med senest ved forslaget til statsbudsjettet for 2022.

Opsjonsskatteordningen for små og oppstartsbedrifter

FIN registrerer at opsjonsskatteordningen for små oppstartforetak ikke foreslås endret i regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2021. Problemet med dagens ordning er at den ikke fungerer etter intensjonen. Den er komplisert for virksomheter å bruke og benyttes i for liten grad. Ordningen gir ikke oppstarts- og vekstselskap det verktøyet de trenger for å tiltrekke seg nøkkelkompetanse i konkurranse med gode arbeidsvilkår i etablert næringsliv. En god ordning gir arbeidstakere mulighet til eierandel i virksomheten de jobber i og å være med på verdiveksten. FIN mener ordningen er like viktig for virksomheter i vekstfase, som for oppstartvirksomheter og ber om at den også omfatter disse. FIN ber Stortinget anmode om at det legges frem nytt forslag til en opsjonsskatteordning innen Stortinget tar sommerferie 2021.

Med vennlig hilsen,

Trine Ellingsen
Daglig leder, FIN